

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ  
Alueet ja kasvupalvelut -osasto

MUISTIO  
14.12.2023

LIITE 1

## **EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VALTIONAVUSTUKSESTA YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI VUOSINA 2021-2028 ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 12 §:n MUUTTAMISESTA**

### **1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet**

Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (895/2021 *yritystukiasetus*), annettiin valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (758/2021 *yritystukilaki*), nojalla 21.10.2021. Yritystukilain mukaisia avustusohjelmia käytetään Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien toimeenpanoon vuonna 2021 alkaneella ohjelmakaudella. Lisäksi avustusohjelmia voi käyttää kansallisesti rahoitettuihin avustuksiin. Yritystukilaki tuli voimaan 1.11.2021 ja se on voimassa 31.12.2028 asti.

Yritystukilain 7 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä avustuksen myöntämisen edellytyksistä ja sovellettavista valtioneuvoston asetuksista.

Heinäkuun 1 päivänä voimaan tulleen ja tammikuun 1 päivästä 2024 lähtien sovellettavan EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) No 651/2014 muutos vaikuttaa muun muassa koneiden ja laitteiden vuokratustannusten tukemisen ehtoihin. Muutoksen myötä ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla voidaan myöntää pk-yrityksille yrityksen kehittämisavustusta koneiden ja laitteiden vuokratustannuksiin vain, jos avustuksen saaja ostaa kyseisen omaisuuserän vuokrasopimuksen päätyttyä. Vastaava ryhmäpoikkeusasetuksen rajausta on ollut jo aiemmin voimassa I ja II tukialueella (14 artiklan 6 kohdan b alakohta).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus) myöntämään yrityksen kehittämisavustukseen sovelletaan EU:n valtioneuvoston asetuksista pääasiassa ryhmäpoikkeusasetusta (EU) No 651/2014 ja vähämerkityksisestä tuesta annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Yritystukiasetuksen 7 §:n mukaan yrityksen kehittämisavustusta myönnettäessä noudatetaan ryhmäpoikkeusasetusta, jollei asetuksessa erikseen säädetä, että avustus myönnetään vähämerkityksisenä tukena.

Yritystukiasetuksen 12 § mahdollistaa koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta (leasing) aiheutuvien kustannusten tukemisen yrityksen kehittämisavustuksena enintään kolmelta vuodelta. Yritystukiasetuksen 12 §:n mukaan avustus vuokratustannuksiin myönnetään I ja II tukialueella vähämerkityksisenä tukena. Avustusta vuokratustannuksiin ei ole voinut näillä alueilla myöntää ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla. Tämä johtuu siitä, että ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimus ostaa omaisuuserä vuokrasopimuksen päätyttyä ei sovellu Suomessa noudatettavaan rahoituskäytäntöön, jossa vuokrattu omaisuuserä palautuu yleensä vuokrasopimuksen jälkeen takaisin vuokranantajalle. Omaisuuserän palauttamisen lisäksi avustuksen saajalla voi leasing-sopimuksen perusteella olla myös mahdollisuus jatkaa vuokrasopimusta, hankkia omaisuuserälle ostaja tai ostaa omaisuuserä. Ryhmäpoikkeusasetuksen 17 artiklan muutoksen myötä avustus koneiden ja laitteiden pitkäaikaiseen vuokraamiseen tulee myös muilla alueilla (III-tukialueella) myöntää

vähämerkityksisenä tukena, koska avustuksen saajalle ei ole mielekästä asettaa ostovelvoitetta suomalainen leasing-rahoituskäytäntö huomioon ottaen.

Tätä taustaa vasten yritystukiasetuksen 12 §:n 2 momenttia olisi tarpeen muuttaa niin, että avustus koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin myönnettäisiin kaikilla alueilla vähämerkityksisenä tukena.

## 2 Ehdotetun asetuksen sisältö

*12 § Koneiden ja laitteiden vuokratukustannusten hyväksyttävyyys*

Pykälän 1 momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että jatkossa avustus koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin myönnettäisiin kaikilla alueilla vähämerkityksisenä tukena.

## 3 Ehdotuksen vaikutukset

Tässä kappaleessa arvioidaan säädösmuutoksen vaikutuksia verrattuna siihen tilanteeseen, että säädösmuutosta ei tehtäisi, ja ryhmäpoikkeusasetuksen uusi koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksen hyväksymisen edellytyksenä oleva ostovelvoite tulisi sovellettavaksi.

*Vaikutukset viranomaisten toimintaan*

Ehdotettu säädösmuutos keventää avustushakemusta käsittelevän ELY-keskuksen työtaakkaa. Muutoksen myötä ELY-keskuksen ei olisi avustuspäätöstä valmisteltaessa tarpeen varmistua avustuksen hakijan aiikeesta solmia leasing-sopimus, johon kuuluu ostovelvoite. ELY-keskuksen ei myöskään olisi tarpeen maksatushakemusta käsitellessä varmistua siitä, että avustuksen hakijan avustuspäätöksen jälkeen solmimaan leasing-sopimukseen tosiasiallisesti sisältyy ostovelvoite.

*Vaikutukset viranomaisten tietojärjestelmiin*

Säädösmuutoksen myötä EURA- ja TUKI2014 -tietojärjestelmiin on tarpeen tehdä muutoksia. Asetusmuutoksen myötä koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin myönnettävä tuki III-tukialueella ei jatkossa voisi olla ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista. Tällä hetkellä tietojärjestelmissä merkitään automaattisesti, että III-tukialueelle myönnetty avustus koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin on ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea. Tietojärjestelmiin on tarpeen tehdä muutos, jonka myötä järjestelmässä merkitään automaattisesti kaikki koneiden ja laitteiden vuokratukustannuksiin myönnetty avustukset de minimis -asetuksen mukaisiksi. Kyse ei ole suurista tietojärjestelmämuutoksista. EURA-järjestelmässä muutos on toteutettavissa joutumatta priorisoimaan uudelleen muita järjestelmän kehityshankkeita. TUKI2014-järjestelmässä tietojärjestelmämuutoksen testauksineen arvioidaan voitavan toteuttaa noin yhden henkilötyöpäivän työmäärällä.

### *Vaikutukset yritysten toimintaan*

Ehdotetun asetuksen vaikutukset kohdistuisivat pieniin ja keskisuuriin yrityksiin III-tukialueella. Säädösmuutos johtaisi siihen, ettei sääntelyllä rajoitettaisi yrityksen mahdollisuuksia rahoittaa leasing-hankintoja parhaaksi katsomallaan tavalla. Se olisi siis rahoitustavan suhteen neutraali. Yrityksen kehittämisavustuksella tuettaville hankkeille on III-tukialueella huomattavasti tukialueita I ja II vähemmän rahoitusta. Muutoksen arvioidaan vaikuttavan muutamaa kymmeneen yritykseen vuositasona. Säädösmuutos vaikuttaisi jatkossa III-tukialueella toimivan yrityksen de minimis -kiintiön täyttymiseen. Toisaalta, jos säädösmuutosta ei tehtäisi, olisi koneiden ja laitteiden vuokrakustannuksiin avustusta hakevan yrityksen toimitettava viimeistään maksatushakemuksensa yhteydessä selvitys leasingsopimukseen sisältyvästä ostovelvoitteesta. Tästä yritykselle aiheutuisi hallinnollista taakkaa.

## **4 Valmistelu ja lausuntopalaute**

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon ELY-keskus, Hämeen ELY-keskus, Keski-Suomen ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja valtiovarainministeriö. Lisäksi lausuntoa pyydettiin työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivalta yritystukineuvottelukunnalta sekä työ- ja elinkeinoministeriön sisäiseltä tarkastukselta ja taloushallinnolta.

Lausuntopyyntö julkaistiin 26.9.2023 lausuntopalvelu.fi -sivustolla ja lausunnot pyydettiin antamaan siellä viimeistään 21.10.2023.

Asetusehdotuksesta antoi lausunnon työ- ja elinkeinoministeriön taloushallinto ja yritystukineuvottelukunta. Lausunnossaan taloushallinto käsitteli leasing-rahoituksen periaatteita sekä tarkasteli yleisesti valtionavustusten asianmukaista, tehokasta ja vaikuttavaa käyttöä. Yritystukineuvottelukunta antoi puoltavan lausunnon. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön sisäinen tarkastus ja valtiovarainministeriö ilmoittivat, ettei niillä ollut lausuttavaa.

## **5 Voimaantulo**

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.